

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «КОНЯРСТВО ТА КІННОЗАВОДСТВО»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 204 – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Освітня програма «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Рік навчання 2023-2024, семестр 7
Форма навчання денна, СТН і заочна
Кількість кредитів ЄКТС 5
Мова викладання українська

Лектор курсу

Осадчий Сергій Андрійович

Контактна інформація
лектора (e-mail)

к.с.-г.н., доцент, osadhorse@gmail.com

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=566>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Для забезпечення необхідного рівня фахової підготовки майбутніх спеціалістів з технології виробництва і переробки продукції тваринництва “Конярство та кіннозаводство” як навчальна дисципліна займає особливе положення. Обумовлене це тим, що з використанням коня людина змогла підкорити собі неосяжні простори, значно прискорити швидкість свого пересування, підвищити ефективність землевикористання, поліпшити спілкування з сусідами шляхом удосконалення гужового транспорту і зв'язку; з кіньми пов'язані чисельні переміщення націй, народностей і народів. В конярстві значно раніше, ніж в інших галузях тваринництва, були розроблені елементи селекційної роботи такі як оцінка коней за екстер'єром і роботоздатністю, якість потомків, створення порід (парфянська, несейська, персидська, ахалтекінська), використання комбікормів, вимоги щодо утримання коней, способи тренування та підготовки їх до бойових дій тощо. Таким чином в розвитку цивілізації конярство мало надзвичайно велике значення. Тому вивчення цієї дисципліни, крім спеціалізованих знань, збільшує кругозір спеціаліста, його ерудованість та загальний розвиток. Завдання дисципліни полягають у наданні майбутнім спеціалістам знань з біологічних особливостей коней, пов'язаних з їх утриманням, годівлею, розмноженням, поведінкою, адаптацією до умов існування та використання; походження коней та їх диких родичів, обґрунтування спільного походження та особливостей видової диференціації; умов створення та методів поліпшення та удосконалення порід коней різного призначення; основних напрямків продуктивності та розвитку галузі в близькій і віддаленій перспективі (державне чи приватне конярство)

Набуття компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК 5. Здатність до здійснення саморегуляції та ведення здорового способу життя, здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;

ЗК 8. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК 1. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва.

ФК 2. Здатність використовувати сучасні знання про способи відтворення, закономірності індивідуального розвитку та розведення тварин для ефективного ведення галузі тваринництва.

ФК 3. Знання основних технологій заготівлі, виробництва та зберігання кормів.

ФК 4. Здатність складати раціони для різних видів і статеві-вікових груп тварин та організувати нормовану їх годівлю з урахуванням річної потреби підприємства в кормах.

ФК 5. Здатність застосовувати різні системи та способи утримання сільськогосподарських тварин та контролювати і оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень.

ФК 8. Здатність здійснювати контроль технологічних процесів при виробництві та переробці продукції свинарства.

ФК 11. Здатність застосовувати знання з морфології, фізіології та біохімії різних видів тварин для ефективного ведення технології виробництва і переробки їх продукції.

ФК 12. Здатність організувати та управляти технологічним процесом переробки продукції тваринництва.

ФК 14. Здатність проводити санітарно-гігієнічні і профілактичні заходи на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції тваринництва

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції /лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
Модуль 1				
Тема 1. Конярство: минуле, сучасне, майбутнє	2/2	Знати стан конярства у минулому, сьогоднішні та перспективи розвитку на майбутнє. Техніку безпеки при роботі з кінями.	Здача лабораторної самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	2
Тема 2. Походження та одомашнення коней	2/2	Знати еволюційне походження родини конячих, диких родичів коней, доместикаційні зміни в процесі одомашнення. Вивчити техніку безпеки при роботі з кінями на виробництві. Вміти проводити фіксацію (повну і неповну) передньої і задньої кінцівки, язика (для визначення віку), визначити стать шляхом пальпації, вивести коня з денника та стайні і завести назад.	Здача лабораторної самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	3
Тема 3. Конституція та екстер'єр коней різних порід	2/2	Знати типи конституції та їх зв'язок з роботоздатністю коней. Ознаки, за якими вони визначаються. Вміти чітко визначати вади та недоліки екстер'єру. Розрізняти вплив вад та недоліків на роботоздатність коней	Здача лабораторної і самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	3
Тема 4. Інтер'єр коней	1/1	Знати як проводиться оцінка рівня тренуваності та роботоздатності коней за допомогою біохімічних досліджень на молекулярному рівні,	Здача лабораторної самостійної роботи (в.т.ч.	3

		за співвідношенням даних процесів у стані спокою, під час навантажень і у відновлювальний період. рівні. Вміти визначати масті, відмітини та прикмети коней, визначати вік коней по зубах Аналізувати генетичну обумовленість мастей в конярстві	в elearn)	
Тема 5. Породи коней: історична та сучасна класифікація	1/1	Знати умови, які сприяли створенню верхових, легкозапряжних та ваговозних порід коней. Доля локальних (місцевих) порід коней. Системи класифікації кінських порід. Вміти визначати індекси будови тіла та живу масу за основними промірами коней різного напрямку продуктивності	Здача лабораторної самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	3
Тема 6. Верхові породи: англійська чистокровна верхова	2/2	Знати методи створення та удосконалення коней чистокривної верхової породи, вплив на світове конярство. Вміти проводити аналіз коней різних порід шляхом біометричної обробки їх промірів	Здача лабораторної самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	5
Тема 7. Українська верхова порода	1/1	Знати методи створення та удосконалення коней української верхової породи, сучасний стан та перспективу розвитку. Вміти скласти та детально аналізувати родоводів жеребців-плідників різних порід	Здача лабораторної самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	3
Тема 8. Рисисті породи: призовий рисак	1/1	Знати методи створення та удосконалення коней призової рисистої породи, сучасний стан та перспективу розвитку. Вміти скласти та детально аналізувати родоводів жеребців-плідників різних порід	Здача лабораторної самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	3
Тема 9. Орловська рисиста порода	2/2	Знати методи створення та удосконалення коней орловської рисистої породи, сучасний стан та перспективу розвитку. Вміти скласти та детально аналізувати родоводів жеребців-плідників різних порід	Здача лабораторної самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	5
Тема 10. Ваговозні та локальні породи коней в Україні	1/1	Знати методи створення та удосконалення ваговозних та місцевих порід коней, сучасний стан та перспективу розвитку. Вміти скласти та детально аналізувати родоводів жеребців-плідників різних порід	Здача лабораторної і самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	3
Тема 11. Біологічні особливості коней пов'язані з відтворенням	2/2	Знати біологічні особливості коней пов'язані з відтворенням, прояв охоти у кобил, особливості парування, перебіг жеребності та вижереблення. Вміти проводити підготовку до відтворення жеребців і кобил	Здача лабораторної і самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	2

Тест за модуль 1			Написання тесту	3
Модуль 2				
Тема 12. Технологія вирощування молодняка	2/2	Знати технологію вирощування молодняка різного віку та напрямку продуктивності. Вміти проводити оперативний контроль розвитку молодняка коней	Здача лабораторної і самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	2
Тема 13. М'ясна продуктивність коней різних порід	2/2	Знати вимоги до м'ясних порід коней, хімічний склад, поживність та біологічну цінність конини. Вміти проводити облік м'ясної продуктивності коней	Здача лабораторної і самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	2
Тема 14. Молочна продуктивність кобил	4/4	Знати вимоги до молочних кобил, хімічний склад, поживність та біологічну цінність молока кобил. Вміти проводити і аналізувати облік молочної продуктивності кобил	Здача лабораторної і самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	4
Тема 15. Кумис: способи виготовлення, хімічний склад, біологічні властивості	2/2	Знати способи виготовлення, хімічний склад, біологічні властивості кумису Вміти провести розрахунки кількості виготовлення кумису, використовуючи молоку і закваску різних температур і кислотності.	Здача лабораторної і самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	2
Тема 16. Робоча продуктивність коней	2/2	Знати використання коней на сільськогосподарських роботах. Види запряжок. Вміти запрягати коня в однокінну дугову запряжку. Розрахувати робочу продуктивність коней.	Здача лабораторної і самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	2
Тема 17. Коні у біологічній промисловості: СЖК, шлунковий сік, сеча	2/2	Знати використання коней у біологічній промисловості. Отримання СЖК, шлункового соку, сечі. Вміти робити підбір кобил-реципієнтів для отримання біологічно-активних препаратів	Здача лабораторної і самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	2
Тест за модуль 2			Написання тесту	4
Модуль 3				
Тема 18. Тренінг та випробування коней рисистих порід на іподромі	2/2	Знати системи тренінгу і випробування рисистих коней на іподромі, правила випробувань, дистанції та класичні призи. Вміти запрягти коня в качалку, проводити контроль жвавості коней при випробуваннях	Здача лабораторної і самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	2
Тема 19. Тренінг та випробування коней верхових порід на іподромі	2/2	Знати системи тренінгу і випробування верхових порід коней на іподромі, правила випробувань, дистанції та класичні призи. Типи сідел та амуніції для коней. Вміти сідлати коня, проводити контроль жвавості коней при випробуваннях	Здача лабораторної і самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	2

Тема 20. Спортивний тренінг та проведення змагань	2/2	Знати системи тренінгу і випробування спортивних порід коней, класичні види кінного спорту, правила ФЕІ. Типи сідел та амуніції для коней Вміти сідлати, оволодіти початковою верховою їздою	Здача лабораторної і самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	2
Тема 21. Кінний туризм	2/2	Знати класифікацію коней для туризму, проведення та складання маршрутів. Типи сідел та амуніції для коней, що використовуються у кінному туризмі Вміти сідлати, оволодіти початковою верховою їздою	Здача лабораторної і самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	2
Тема 22. Лікувальна і профілактична верхова їзда (іпотерапія)	2/2	Знати історію виникнення іпотерапії, класифікацію вправ для різних категорій захворювання людини. Вміти робити гімнастичні вправи верхи.	Здача лабораторної і самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	2
Тема 23. Бонітування коней	2/2	Знати основні правила оцінки комплексу ознак при бонітуванні племінних коней Вміти пробонітувати коней різних порід за комплексом ознак і визначити бонітувальний клас	Здача лабораторної і самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	2
Тема 24. Організація виводок та їх роль у племінному кіннозаводстві	2/2	Знати принципи і правила виводки коней, правила складання ранжиру і оформлення майданчику для виводки. Вміти за всіма правилами вивести коня на майданчик згідно ранжиру і представити його глядачам	Здача лабораторної і самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	2
Тест за модуль 3			Написання тесту	2
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та іспиту заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання іспитів, заліків	
	іспитів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гопка Б.М., Хоменко М.П., Павленко П.М. Конярство. К.: Вища освіта – 2004. – 320 с.
2. Гопка Б.М., Скоцик В.Є., Павленко П.М. та ін. Практикум з конярства. – К.: 2011. – 384 с.
3. Гопка Б.М., Судай В.Д., Скоцик В.Є. Нетрадиційне конярство. – К.: Вища освіта, 2008. – 191 с.
4. Нероденко В.В. Биологические основы тренировки в конном спорте. – Черкасы: 2009. – 412 с.
5. Свечин К.Б. Индивидуальное развитие с.-х животных. – К.: УАСХН, 1961. – 408с.
6. Сірацький Й.З., Федорович Є.І., Гопка Б.М. Інтер'єр сільськогосподарських тварин. – К.: Вища освіта. 2008. – 298с.

Допоміжна

1. Королів В. Як вибрати коня. – К., 1917. – 40 с.
2. Нормативно-правові акти з ідентифікації та реєстрації коней. – К., 2005. – 192 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.konevodstvo.org/>
2. <http://konevodstvo.su/>
3. <http://ruhorses.ru/index.html>
4. <http://www.horses.dp.ua/>
5. <http://www.kazequestrian.org/>
6. <http://www.agro-business.com.ua/>
7. <http://agroua.net/animals/>